

**ИЗВЕСТИЯ
НА
ИСТОРИЧЕСКИ
МУЗЕЙ
КЮСТЕНДИЛ**

ТОМ XXII

КЮСТЕНДИЛ '2022

ИЗВЕСТИЯ
НА
ИСТОРИЧЕСКИ
МУЗЕЙ
КЮСТЕНДИЛ
ТОМ XXII

PROCEEDING
OF
THE MUSEUM
OF HISTORY
KYUSTENDIL
VOL. XXII

© Авторски колектив, 2022

© Регионален исторически музей – Кюстендил, 2022

ISSN 0861-4342

Том XXII на Известията на Исторически музей – Кюстендил, съдържа докладите от Четвъртата международна научна конференция „Музейните и архивните фондове – места на памет“, проведена през 2019 г.

Томът е финансиран от Министерството на културата на Р България

Авторите носят отговорност за съдържанието на научните доклади, публикувани в сборника

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

доц. д-р Ангел Джонев (гл. редактор)

Валентин Дебочички

гл. ас. Веселина Вандова

ас. д-р Веска Спасова

Венета Генадиева

Превод на английски език (резюмета и съдържание) – Мирослава Таскова

Коректор – Милена Йовчева

Предпечатна подготовка – Николай Везирски

**ИЗВЕСТИЯ
НА
ИСТОРИЧЕСКИ
МУЗЕЙ
КЮСТЕНДИЛ
ТОМ XXII**

**PROCEEDING
OF THE MUSEUM
OF HISTORY
KYUSTENDIL
VOL. XXII**

Кюстендил, 2022

СЪДЪРЖАНИЕ

Веселин Хаджиангелов, Светослава Филипова

Археологическо проучване в некропола на антична Германия – резултати и находки.....13

Николай Бояджиев

Новопостъпили монети от Западните Родопи в РИМ

„Стою Шишков“ – Смолян.....27

Лидия Стайкова-Александрова

Северноафрикански лампи от колекцията на Регионалния исторически музей – Кюстендил (IV – V в. сл. Хр.).....37

Явор Митов

Правилникът в училищната кондика на град Кюстендил от 3 март 1846 г.....49

Деница Петрова

Архивът на Георги Лазаров – спомен за Оряхово през Възраждането.....81

Биляна Попова, Лора Христовова

Един кавал и неговите истории.....89

Стела Славчева

Пощенски картички от фонд „Васил Коларов“ при РИМ – Шумен.....101

Ирина Витлянова

Символи на суетата (Модните аксесоари на шуменката от края на

XIX – началото на XX век).....115

Рилка Петрова

Европейски нюанси в културата на град Кюстендил от Освобождението

до 1944 г.....129

Софка Тенчева

Медали, ордени и значки във фонда на Исторически музей – Батак.....141

Сашка Димова

Колекция „Пафти“ във фонда на Исторически музей – Батак.....163

Милкана Бошнакова

Архивна колекция „Македонски въпрос“ в Български исторически архив при Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в София.....177

Елена Александрова

Визуализация на паметта за Илинден чрез личните вещи на участниците

във въстанието от 1903 г.....189

Михаела Василева

За едно дарение. Архивът на Арсени Йовков, вестник „Илинден“ и филмът „Македония“ (1923 – 1924).....197

Георги Радославов

Новооткрити архивни документи за учебното дело в някогашното радомирско село Зидарци.....215

Светла Александрова

Никола Иванов – Шаната (1897 – 1959). Животоописание на един Каварадоси от Кюстендил.....223

Ангел Джонев

Структура и дейност на Кюстендилската общинска управа през Втората световна война по документи от Държавен архив – Кюстендил.....239

Цветомира Димитрова

От личния архив на примабалерината Надежда Руменин – „Белия и черния лебед“ на Русенската опера.....269

Екатерина Керемидарска

Златарската работилница на Борис Симеонов Христов (майстор-златар) от 1942 г. гр. Дупница.....277

Виолета Костова

Живот и дело на проф. Любомир Тенев – колекция от фонда на РИМ – Хасково.....291

Ваня Йорданова

Колекцията на фамилия Радичеви в РИМ „Стою Шишков“ – Смолян.....299

Бета Хараланова

„Хобитата ми“ – колекции на Нина Бобадова във фонда на РИМ – Шумен..307

Евгений Еков

Неизвестни страници за дейността на ВМРО-СМД и МПО по Македонския въпрос през 90-те години на XX в.....321

Валерия Димитрова

Музеите в Република България и устойчивото развитие.....345

Мария Каразлатева

Сътворената реалност в структурата на експозиционната среда на Националния музей „Васил Левски“ – Карлово.....351

Лариса Нешева, Живка Янакиева-Начева

Съвременните форми на комуникация и дарителство в музея.....371

Галя Атанасова

Създаване на Научен и Учрежденски архив в РИМ – Шумен – поглед в миналото и предизвикателство в настоящето.....379

Таня Великова

Неправителствените организации като фондообразуватели на държавните архиви. Положителен опит на Държавен архив – Русе.....385

Надежда Цветкова, Толя Чорбаджиева

Модерни форми за популяризиране на архивното богатство и визуална комуникация с младежката аудитория във виртуална среда (из опита на „Държавен архив – Русе“)......397

Списък на авторите.....404

CONTENTS

Veselin Hadzhiangelov, Svetoslava Filipova

Archeological Research on the Necropolis of Ancient Germania – Results and Findings.....13

Nikolay Boyadzhiev

Newly Received Coins from the Western Rhodopes at Stoyu Shishkov Regional History Museum – Smolyan.....27

Lidiya Staykova-Aleksandrova

North African Lamps from the Collection of Regional History Museum – Kyustendil (AD4th-5th Century).....37

Yavor Mitov

Statute of the City of Kyustendil School Codex from the 3rd of March 1846.....49

Denitsa Petrova

Georgi Lazarov's Personal Records – A Memory of Oryahovo from the Bulgarian National Revival Period.....81

Bilyana Popova, Lora Hristozova

A Kaval (Wooden Flute) and Its Stories.....89

Stela Slavcheva

Post Cards from Vasil Kolarov Collection of Regional History Museum – Shumen.....101

Irina Vitlyanova

Symbols of Vanity (Shumen Ladies' Fashion Accessories from the End of the 19th Century – the Beginning of 20th Century).....115

Rilka Petrova

European Nuances in the City of Kyustendil Culture from the Bulgarian Liberation (1878) Till 1944.....129

Sofka Tencheva

Collection of Medals, Orders and Badges in the History Museum in Batak.....141

Sashka Dimova

Belt Buckles Collection in the History Museum in Batak.....163

Milkana Boshnakova

Macedonian Question Archive Collection in the Bulgarian History Archive at the St. St Cyril and Methodius National Library in Sofia.....177

Elena Aleksandrova

Visualization of the Memory of Ilinden (St. Elijah Day) Through Personal Belongings of the Participants in the 1903 Uprising.....189

Mihaela Vasileva

About a Donation. The Personal Records of Arseni Yovkov, The *Ilinden* Newspaper and *Macedonia Movie* (1923 – 1924).....197

Georgi Radoslavov

Newly Found Archive Records about the Educational Activities in the One-Time Village of Zidartsi, Radomir District.....215

Svetla Aleksandrova

Nikola Ivanov – Shanata (1897 – 1959) Biography of One Cavaradossi from Kyustendil.....223

Angel Dzhonev

Structure and Activities of the Kyustendil Municipal Government during the Second World War Based on Documents from the State Archives – Kyustendil.....239

Tsvetomira Dimitrova

From the Personal Records of Nadezhda Rumelin the Prima Ballerina – the “White Swan” and the “Black Swan” of Ruse State Opera.....269

Ekaterina Keremidarska

Jewelry Workshop of Boris Simeonov Hristov the Master Goldsmith since 1942 from the Town of Dupnitsa.....277

Violeta Kostova

Life and Activity of Professor Lyubomir Tenev – A Collection from Regional History Museum – Haskovo.....291

Vanya Yordanova

The Radichevs’ Family Collection in Stoyu Shishkov Regional History Museum – Smolyan.....299

Beta Haralanova

My Hobbies – Nina Bobadova’s Collections in the Regional history Museum – Shumen.....307

Evgeni Ekov

Unknown Facts about the Activities of IMRO-UMS and MPO on the Macedonian Question in the 1990s.....321

Valeriya Dimitrova

Museums in Republic of Bulgaria and the Sustainable Development.....345

Maria Karazlateva

Created Reality in the Exhibition Environment Structure of Vasil Levski National Museum in Karlovo.....351

Larisa Nesheva, Zhivka Yanakieva-Nacheva

Contemporary Forms of Communication and Donation in the Museum.....371

Galya Atanasova

Establishing a Scientific and Institutions' Archive in the Regional History Museum – Shumen – A View to the Past and A Challenge in the Present.....379

Tanya Velikova

Non-Government Organizations as Archive Stock Founders of the State Archives. Positive Experience of the State Archive in Ruse.....385

Nadezhda Tsvetkova, Tolya Chorbadzheva

Modern Ways for Archive Heritage Promotion and Visual Communication with Youth Audience in Virtual Environment (from the Ruse State Archive Experience).....397

LISTS OF AUTHORS.....404